

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-2-201 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 11-31/622-193
Karar Tarihi : 17.05.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ (İkinci Başkan)
Üyeler : İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç.Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Hüseyin ORMAN, Nimet KAVAK

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Daimler AG ve Rolls-Royce Group plc
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Bora İKİLER
Çitlenbik Sokak No:12 Yıldız Mahallesi Beşiktaş/İstanbul

D. TARAFLAR

: - Daimler AG
Mercedesstrasse 137, 70327 Stuttgart, ALMANYA

- Rolls-Royce Group plc
65 Buckingham Gate, Londra SW1E 6AT, BİRLEŞİK KRALLIK

E. DOSYA KONUSU: Daimler AG ve Rolls-Royce Group plc tarafından, Tognum AG ve Rolls-Royce'un Bergen işi üzerinde birlikte ortak kontrol tesis etmesine izin verilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 21.04.2011 tarih ve 3063 sayı ile giren ve eksiklikleri en son 11.05.2011 tarih ve 3646 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen 16.05.2011 tarih ve 2011-2-201/Öİ-11-380.HO sayılı Ön İnceleme Raporu, 16.05.2011 tarih ve REK.0.06.00.00-120/304 sayılı Başkanlık Önergesi ile 11-31 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; işlemin, 4054 sayılı Kanun ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğu; söz konusu işlemin 4054 sayılı Kanununun 7. maddesi anlamında hâkim durum yaratan veya mevcut bir hâkim durumu güçlendiren ve böylece ilgili pazarlarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem olmadığı, dolayısıyla ilgili işleme izin verilmesinde herhangi bir sakınca bulunmadığı ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İşlemin Kapsamı

Bildirim konusu işlem; Tognum AG (Tognum) ve Bergen işi (Bergen)'nin ortak kontrolünü devralmak üzere Engine Holding GmbH (JVCo) adında ve Daimler AG (Daimler) ile Rolls-Royce Group plc (Rolls-Royce) tarafından ortak kontrol edilmesi planlanan bir ortak girişim kurulması, Tognum ve Bergen'in ortak kontrolünün devralınması aşamalarından oluşmaktadır. Bu amaçla 9 Mart 2011 tarihinde Daimler,

50 Rolls-Royce ve Rolls-Royce'un tamamına sahip olduğu iştiraki Vinters International Ltd. arasında bir yatırım anlaşması ve JVCo'nun ortakları arasında bir hissedarlar anlaşması imzalanmıştır. Daimler hâlihazırda Tognum'un %28,4 oranında hissesini elinde bulundurarak en büyük hissedarı konumundadır. Rolls-Royce, Bergen'in tek başına sahibidir. Bergen'in devrinin Tognum için yapılacak olan aleni teklife bağlılığı dikkate alındığında, bu işlemlerin 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 5. maddesinin 4. fıkrası uyarınca, tek bir işlem olarak değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

H.2. Taraflar

H.2.1. Devralanlar

H.2.1.1. Daimler

60 Daimler dünya çapında faaliyet gösteren Alman menşeli bir otomotiv şirkettir. Şirketin faaliyet alanları lüks ve ticari motorlu araçlar üretme ve satmanın yanı sıra finansman sağlama, leasing, sigortalama ve filo yönetimi gibi otomotiv finans hizmetlerini de kapsamaktadır. Daimler'in mevcut marka portföyünde Mercedes-Benz, Smart, Maybach, Freightliner, Western Star, Fuso, Setra, Orion ve Thomas Built Buses bulunmaktadır. Daimler, Türkiye'de Mercedes-Benz Türk A.Ş. ve Mercedes-Benz Taşıt Ticaret ve Servis A.Ş. aracılığıyla lüks ve ticari motorlu araçlar alanında, MBtech Mühendislik ve Danışmanlık Limited Şirketi ile araştırma-geliştirme alanında, Daimler Fleet Services A.Ş., Mercedes-Benz Finansal Kiralama Türk A.Ş., Mercedes-Benz Finansman Türk A.Ş. ve Mercedes-Benz Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığıyla da finansal hizmetler alanında faaliyet göstermektedir.

70 H.2.1.2. Rolls-Royce

Rolls-Royce, sivil uçak motorlarının üretimi ve geliştirilmesi konularında dünya çapında faaliyet gösteren İngiliz şirkettir. Bu faaliyete ek olarak, askeri havacılık, denizcilik ve enerji uygulamaları için enerji sistemleri üretimi ve satış sonrası hizmetleri alanlarında da faaliyet göstermektedir. Rolls-Royce, Bergen işi aracılığıyla elektrik üretimi ve denizcilik uygulamaları da dâhil olmak üzere çeşitli karayolu dışı uygulamalar için orta devirli gaz ve dizel pistonlu motorları tüm dünyada üretmekte ve satmaktadır. Rolls-Royce Türkiye'de, tüm hisselerine sahip olduğu Rolls-Royce Denizcilik ve Havacılık Güç Çözümleri ve Hizmetleri Ticaret Limited Şirketi ile faaliyet göstermektedir.

H.2.2. Devre konu/Ortak girişime konu

80 H.2.2.1. Tognum

90 Tognum dünya çapında faaliyet göstermekte ve karayolu dışı uygulamalar için (güç üretim uygulamaları ve denizcilik uygulamaları da dahil olmak üzere) yüksek devirli dizel pistonlu motorlar geliştirmekte ve üretmekte olan Alman menşeli bir şirkettir. Daha dar kapsamda olmak üzere, Tognum ayrıca gaz pistonlu motorları, jeneratör setleri ve yakıt enjeksiyon sistemleri alanlarında da faaldir. Son olarak, Tognum'un faaliyetleri, 2012'de süresi dolacak bir sözleşme altında General Electric'in LM/2500/6000 gaz türbininin ambalajlanmasını da kapsamaktadır. Tognum'un hisselerinin hâlihazırda %(.....)'lük bir kısmı Daimler'in elinde bulunmakta olup, geriye kalan hisseler, çok sayıda kurumsal yatırımcı ile birlikte özel yatırımcılar arasında dağıtılmıştır. Tognum Türkiye'de hisselerinin tamamına sahip olduğu MTU Motor Türbin Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi aracılığıyla, karayolu dışı kullanım için dizel pistonlu motorları, gazlı jeneratör sistemleri ve dizel enjeksiyon sistemleri satışı ve satış sonrası hizmetleri alanlarında faaliyet göstermektedir.

H.2.2.2. Bergen

100 Rolls-Royce'un sahip olduğu Norveç merkezli Bergen işi, karayolu dışı uygulamalar için (elektrik üretimi ve denizcilik uygulamaları da dahil olmak üzere) orta devirli gaz ve dizel pistonlu motorlar üretmekte ve çok sayıda ülkede çeşitli iştirakleriyle faaliyet göstermektedir. Bergen'in, Türkiye'de herhangi bir iştiraki bulunmamaktadır. Bergen'in Türkiye'deki faaliyetleri sınırlı olup, İstanbul Havaalanına satmış olduğu dördüncü motordan ve mevcut olan Bergen motorlarına yapılan tamir hizmetlerinden elde ettiği geliri bulunmaktadır.

H.3. İlgili Pazar

H.3.1. Genel Bilgi

Dosya konusu devralma işlemleri dizel ve gaz pistonlu motorlar, dizel enjeksiyon sistemleri, dizel ve gaz jeneratör setleri/sistemleri ve endüstriyel gaz türbinleri alanlarına ilişkindir.

Pistonlu motorlar

110 Pistonlu motorlar, bir veya daha fazla hareketli pistonun basıncı dönme hareketine çevirdiği ısı motorlarıdır. Pistonlu motorlar dizel ve gaz pistonlu motorlar olarak ikiye ayrılmaktadır. Üreticiler, yakıt enjeksiyon donanımları, ateşleme sistemleri ve kontrol sistemleri gibi baş yan sistemlerin de yakıt çeşitleriyle birlikte değişmesi ve teknolojik kısıtlamaların iki yakıt türü arasında geçişi kolay kılmaması nedeniyle gaz ya da sıvı yakıtlı motorlardan birinde uzmanlaşmaya yönelmektedirler.

Motorlar, karayolu uygulamalar için kullanılan motorlar ile karayolu dışı uygulamalar için kullanılan motorlar açısından karakteristik özellikler bakımından birbirinden farklıdır ve bu yüzden ayrı ürün pazarları oluşturmaktadırlar¹.

120 Karayolu–karayolu dışı kullanım ile motor gücü arasında ilişki olup olmadığına ilişkin olarak, karayolu dışı uygulamalar ve karayolu uygulamaları için bütün motor gücü seviyelerinde farklı pazarlar belirlenebilmekte ancak, pratik nedenlerden dolayı düşük güç seviyelerindeki motorlar için karayolu dışı uygulamalar ve karayolu uygulamaları şeklinde bir ayrıma gitmek zor olmaktadır. Şöyle ki, karayolu dışı uygulamalarda kullanılan ve 350 kW'dan daha düşük güce sahip olan pistonlu dizel motorlar genellikle karayolu uygulamalarında kullanılan kamyon motorları olmaktadır.

Dosya konusu işlem kapsamında karayolu dışı uygulamalarda ve 350 kW'dan güçlü motorlar alanında yoğunlaşma bulunmaktadır.

130 Karayolu dışı uygulamalar için pistonlu motor seçiminde güç, işletim ekonomisi ve motor hızı olmak üzere üç ana kriter dikkate alınmaktadır. Motorun fiyatı ve maliyeti, gücüyle doğru orantılı olarak değişmektedir. Pistonlu motorların ömürleri boyunca maliyetleri edinme maliyeti, yakıt maliyeti ve bakım maliyeti olmak üzere üç ana maliyet kaleminden oluşmaktadır.

Karayolu dışı uygulamaları için dizel ve gaz pistonlu motorlar aşağıda yer verildiği üzere farklı alanlarda kullanılmakta ve kullanım alanlarına göre dizel ve gaz pistonlu motorlar

¹ Karayolu dışı ifadesi ile taraflar çok geniş bir yelpazedeki uygulamalardan bahsetmektedirler. Bunlar tarımsal uygulamaları, yapısal uygulamalar gibi endüstriyel uygulamaları, demiryolu uygulamalarını, güç üretim uygulamalarını, deniz motoru uygulamalarını, denizcilik yardımcı uygulamalarını kapsamaktadır. Buna karşın, karayolu ifadesi ise her arazide gidebilen bütün binek arabalar (özellikle ticari otomobilleri) için tasarlama, geliştirme, değiştirme, üretme, dağıtma ve motora ilişkin hizmetlerde (aksesuarlar, parça ve birleşenleri kapsamaktadır) faaliyet göstermek anlamına gelmektedir.

gerek güç gerekse hacim, ağırlık ve maliyet gibi unsurlar bakımından farklılık gösterdiğinden bir uygulama alanı için tasarlanmış bir motor sisteminin kolaylıkla diğer bir alanda kullanımı mümkün olmamaktadır.

Karayolu dışı uygulamalar için dizel pistonlu motorlar ve karayolu dışı uygulamalar için gaz pistonlu motorlar pazarlarının kullanım amacına göre sınıflandırılması ile ortaya çıkan alt segmentler aşağıdadır:

— Dizel pistonlu motorlar;

- 140 ○ Endüstriyel uygulamalar için dizel pistonlu motorlar:
 - Tarımsal uygulamaları için dizel pistonlu motorlar biçerdöverleri, büyük traktörleri ve diğer ağır tarımsal makineleri çalıştırmak için kullanılmaktadır,
 - Yapı endüstrisi uygulamaları için dizel pistonlu motorlar iş makinelerinde, yol yapım makinelerinde kullanılmaktadır,
 - Diğer endüstriyel uygulamalar için dizel pistonlu motorlar kazı makineleri ve malzeme yükleme boşaltma uygulamaları için kullanılmaktadır.
- Demiryolu uygulamaları için dizel pistonlu motorlar lokomotifleri ve vagonları çalıştırmak için kullanılmaktadır.
- 150 ○ Enerji üretimi için dizel pistonlu motorlar örneğin jeneratör setlerine kullanılmaktadır.
- Denizcilik uygulamaları için dizel pistonlu motorlar:
 - Deniz motorları için motor seçimi, güç ihtiyacı, işletim kabiliyeti, güç yoğunluğu ihtiyacı ve emisyon dayanmaktadır,
 - Denizcilik yan donanımları için pistonlu motorlar gemide hareketi sağlamayan ekipmanda kullanılmaktadır.

— Gaz pistonlu motorlar;

- Endüstriyel uygulamalar için gaz pistonlu motorlar,
- Elektrik üretimi için gaz pistonlu motorlar,
- Denizcilik uygulamaları için gaz pistonlu motorlar,
 - 160 ▪ Deniz motorları ve
 - Denizcilik yan donanımları.

Belli bir kullanım amacına göre üretilmiş bir motorun diğer kullanım alanlara göre uyarlanmasının yoğun ar-ge faaliyetleri gerektirdiği bildirilmiştir. Bu nedenle bu ürünler arasında arz ikamesi bulunmamaktadır.

Dizel enjeksiyon sistemleri

170 Dizel enjeksiyon sistemleri, pistonlu dizel motorların üretiminde diğer bazı parçalarla birlikte kullanılmakta ve pistonlu dizel motorlar için girdi teşkil etmektedir. Bu nedenle, dizel enjeksiyon sistemleri üst pazar oluşturmaktadır. Yakıt enjeksiyon sistemleri, birçok motor çeşidinde yakıtı hava ile karıştırır. Enjeksiyon sistemleri yakıt enjektörü (enjektör memesi ve supap), yüksek basınç hattı ve enjeksiyon pompasından oluşup, kullanılacak yakıt çeşidine göre özel olarak dizayn edilmiş ve ayarlanmıştır. Dizel ve benzinli motorlardaki temel farklar dolayısıyla dizel enjeksiyon sistemleri benzinli enjeksiyon sistemleri yerine ikame edilebilir değildir.

Dizel ve gaz jeneratör setleri/sistemleri

180 Dizel ve gaz jeneratör setleri/sistemlerine ilişkin olarak ise jeneratör setleri, pistonlu motorların jeneratör, turboşarj ve diğer opsiyonel ekipmanlar ile birleşmesinden oluşmakta, gaz ve dizel yakıt ile çalışmasına bağlı olarak farklılık göstermektedir. Motor, jeneratör setlerinin değerinin ortalama %60-70'ine tekabül etmektedir. Her ne kadar bazı motor üreticileri, motorları jeneratör setlerinin içerisine yerleştirme imkânına sahipse de, motor üreticilerinin çoğunluğu alternatör ve yan ekipmanları üretememekte ve bu ürünleri üçüncü kişilerden satın almaktadır.

Endüstriyel gaz türbinleri

190 Endüstriyel gaz türbinlerine ilişkin olarak, yanma türbini olarak da adlandırılan gaz türbini, tutuşan gazların akışından enerji meydana getiren bir dönel devinimli motordur. Ortasında bir ateşleme odası olacak şekilde, aşağıda bulunan bir türbin ve yukarıda bulunan bir kompresörden oluşmaktadır. Türbinler basınç, ivme ya da buhar, su ya da gazdan aldığı itme kuvveti ile tekerlek ya da çarkları çeviren makinelerdir. Türbinler elektrik üretiminde kullanılabileceği gibi mekanik teçhizatı çalıştırmak için de kullanılabilir. Gaz türbini, yanan gazın dolaşımından enerji elde ederken, pistonlu motorlar basıncı döngüsel harekete çevirmek için hareketli pistonlar kullanmaktadırlar. Gaz pistonlu motorların aksine, yüksek güç yoğunluğu sunmaları nedeniyle gaz türbinleri daha büyük projelere (sıklıkla 10MW aşan) uygundur ve endüstriyel birleşik üretim yapan uygulamalar için daha kaliteli egzoz ısı, düşük emisyon ve düşük bakım yükü getirmektedir. Son olarak, gaz türbini gaz pistonlu motorlara oranla ortalama %15–30 oranında daha pahalı iken gaz motoru, gaz türbinine oranla %20–30 oranında daha az yakıt tüketmektedir. Türbinler ve pistonlu motorlar, ürün karakteristiğinin benzerlik gösterdiği elektrik üretimi gibi alanlarda sınırlı da olsa rekabet içindedir. Bazı gaz türbini üreticileri (Rolls-Royce, GE, Caterpillar) pistonlu motor üretimi de gerçekleştirmektedir. Ancak bu durum, iki ürün arasında arz ikamesinin mevcut olmasından kaynaklanmamaktadır. Bu nedenlerle, dizel ve gaz pistonlu motorlar pazarı, gaz türbini pazarından farklı bir pazar oluşturmaktadır.

H.3.2. İlgili Ürün Pazarı

Dosya konusu devralma işlemi dizel ve gaz pistonlu motorlar, dizel ve gaz jeneratör setleri/sistemleri, endüstriyel gaz türbinleri ve dizel enjeksiyon sistemleri alanlarına ilişkindir.

Gaz pistonlu motorlara ilişkin olarak, Tognum'un Türkiye'ye gaz pistonlu motor satışı olmamış, Bergen ise İstanbul Havaalanı için olan gazlı jeneratörlerin bir parçası olarak gaz pistonlu motor satmıştır.

210 Dizel jeneratör setlerine ilişkin olarak, Tognum'un Türkiye'ye dizel jeneratörleri satışı bulunmaktayken, Bergen'in bu pazarda satışı bulunmadığı için bu alanda örtüşme olmayacaktır.

Endüstriyel gaz türbinlerine ilişkin olarak, Rolls-Royce ortak girişimden ayrı olarak gaz türbin faaliyetine devam edecektir. Rolls-Royce'un Türkiye'de son yıllarda gaz türbini satmaması, Tognum'un da gaz türbinlerini paketlemesi ve Rolls-Royce'un ürettiği ve Tognum'un paketlediği gaz türbinlerinin güç ve özellik açısından farklı olması sebepleriyle, Türkiye'de Tognum ve Rolls-Royce arasında bu alanda örtüşme olmayacaktır.

Dizel enjeksiyon sistemlerine ilişkin olarak, Tognum Alman iştiraki L'Orange aracılığıyla, karayolu uygulamaları dışı ağır işler için yüksek ve orta devirli motorlar için dizel

220 enjeksiyon sistemleri üretmektedir. Rolls-Royce ya da sahip olduğu Bergen işi, bu çeşitte bir yakıt enjeksiyon sistemi üretmemektedir². Dolayısıyla bu pazarda herhangi bir yoğunlaşma ortaya çıkmamaktadır.

Yukarıda yer verilen açıklamalara dayanarak gaz pistonlu motorlar, dizel jeneratör setleri, endüstriyel gaz türbinleri ve dizel enjeksiyon sistemleri alanlarında dosya kapsamında yoğunlaşma gerçekleşmemektedir. Bu bilgiler ışığında ve Rekabet Kurulu'nun 02.03.2006 tarihli ve 06-16/188-48 sayılı, 20.6.2007 tarihli ve 07-53/584-195 sayılı, 17.1.2008 tarihli ve 08-06/61-18 sayılı kararlarına benzer şekilde dosya kapsamında işlemten etkilenen ürün pazarlarının "endüstriyel uygulamalar için dizel pistonlu motorlar" ve "gaz jeneratör setleri" pazarları olduğu anlaşılmıştır.

230 H.3.3. İlgili Coğrafi Pazar

Devir işlemine konu olan şirketlerin ürünlerinin satış ve dağıtımının ülke çapında yapılmasından dolayı, ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

H.4. Değerlendirme

H.4.1. İşlemin Niteliği Açısından Yapılan Değerlendirme

240 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in 5. maddesinin 1. fıkrasına göre "Kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde; a) İki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi ya da b) Bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı olarak kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından devralınması" teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmektedir.

250 Bildirim konusu işlem, Daimler ve Rolls-Royce tarafından, Tognum ve Rolls-Royce'un Bergen işi üzerinde birlikte ortak kontrol tesis etmesine ilişkindir. Tebliğin 5. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir. Bu tür işlemlerde, işlem taraflarının her biri devralan olarak kabul edilir." ifadeleri söz konusu başvuruda ifade edilen ortak girişimin iki ana unsurunun varlığının değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Ortak kontrolün bulunması ve ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak kurulması şeklindeki unsurlar aşağıda değerlendirilmiştir.

- Ortak Kontrol

260 Tognum ve Bergen'in ortak kontrolünü devralmak üzere kurulacak olan JVCo'nun yönetimi ve Hissedarlar Kurulu, Hissedarlar Anlaşmasının 1.1. ve 2.2. numaralı maddelerine göre Daimler ve Rolls-Royce'un eşit sayıda temsilcisinden meydana gelecek ve Hissedarlar Anlaşmasının 3.4. numaralı maddesine göre Hissedarlar Kurulu kararları oybirliği ile alınacaktır. Böylece Daimler ve Rolls-Royce, JVCo'nun ortak kontrolüne sahip olacaklardır. Tognum'un hisselerinin %50'den fazlasının JVCo tarafından devralınması sonucunda, Daimler ve Rolls-Royce, Tognum'u JVCo aracılığıyla ortak olarak kontrol edeceklerdir.

² Hâlihazırda, Tognum (L'Orange), Rolls-Royce Bergen işi için dizel enjeksiyon sistemlerini tedarik etmektedir. Daimler kendi üretimini kendi ürünlerinde kullanmakta ve Tognum'da dahil dışarı satış yapmamaktadır. Fuso karayolu dışı motorlarında kullanılan dizel enjeksiyon sistemlerini Bosch ve Denso tedarikçilerden edinmektedir. Bir diğer deyişle Daimler ve Fuso Tognum'dan (L'Orange) dizel enjeksiyon sistemi satın almamaktadır.

Daimler ve Rolls-Royce, JVCo'nun iş planı üzerinde müşterek olarak karar vereceklerdir. Hissedarlar Anlaşması'nın 24.1. numaralı maddesi, JVCo'nun 10 yıllık iş planı üzerinde Daimler ve Rolls-Royce'un anlaşacaklarını ve Hissedarlar Kurulu'nun her hesap yılı açılışında gözden geçirilmiş 10 yıllık iş planını onaylaması gerektiğini öngörmektedir. Buna ek olarak, herhangi bir yöneticinin iş ilişkisine ilişkin şart ve koşulların belirlenmesi veya değiştirilmesi, yıllık bütçe, yıllık faaliyet planı ve yıllık finansal planının belirlenmesi ve değeri 10 milyon Avro'nun üzerinde olan Ar&Ge projeleri için JVCo yönetiminin Hissedarlar Kurulu'nun onayını alması gerekmektedir. Bununla birlikte, yıllık mali tabloların ve her mali yılın işletim raporlarının onaylanması, yönetimin atanması ve görevden alınması konularında Hissedarlar Kurulu yetkilidir.

Hissedarlar Anlaşması'nın 8.1.3 (a) ve 8.1.3 (b) numaralı ekinde yer alan hususlar olmak üzere Bergen Şirketi'nin yönetimine ilişkin bütün hususlar için JVCo'nun Hissedarlar Kurulu'nun onayının alınması öngörülmektedir.

Bergen ve Tognum üzerinde JVCo, Rolls-Royce ve Daimler'e tanınan haklar ile Bergen Şirketi üzerindeki kontrol Rolls-Royce'un tek başına kontrolünden, Daimler ve Rolls-Royce'un ortak kontrolüne; Tognum üzerindeki kontrol ise "kontrol edilmeme"den, Daimler ve Rolls-Royce'un ortak kontrolüne geçmektedir. Daimler ve Rolls-Royce özellikle, Tognum ve Bergen Şirketi'nin iş planı, bütçe ve önemli anlaşmaları üzerinde veto hakkına sahip olacaktır.

Bu bakımdan, işlem sonucunda ortaya çıkacak karar mekanizması doğrultusunda ortak kontrolün tesis edildiği ve dolayısıyla bildirim konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir ortak girişim işlemi olarak nitelendirilebilmesi için aranan koşullardan ortak kontrol unsurunun bulunduğu anlaşılmaktadır.

- Bağımsız Bir İktisadi Varlık Olması Unsurunun Değerlendirilmesi

Ortak kontrol tesis edilmesi planlanan Tognum ve Bergen, ilgili işlem sonucunda yeni kurulacak şirketler olmayıp hâlihazırda ilgili pazarda kendi mali kaynakları, personel ve varlıkları ile faaliyet göstermektedir. Bu çerçevede söz konusu şirketler başvuru konusu işlem sonucunda işlemin taraflarından ekonomik anlamda bağımsız olarak belirli bir süre ile sınırlı olmaksızın, kendi personeli ve kaynakları ile faaliyetlerini sürdürebileceği dolayısıyla öngörülen işlem ile JVCo aracılığıyla ortak kontrol edilecek olan Tognum ve Bergen'in bağımsız birer iktisadi varlık olarak faaliyet gösterebileceği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yapılan değerlendirmeler sonucunda bildirim konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında ortak girişim işlemi olarak kabul edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

H.4.2. Bildirim Yükümlülüğü Açısından Yapılan Değerlendirme

2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin 1. fıkrası "*Bu Tebliğ'in 5. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma işleminde;*

- a) *İşlem taraflarının Türkiye ciroları toplamının yüz milyon TL'yi ve işlem taraflarından en az ikisinin Türkiye cirolarının ayrı ayrı otuz milyon TL'yi veya*
- b) *İşlem taraflarından birinin dünya cirosunun beş yüz milyon TL'yi ve diğer işlem taraflarından en az birinin Türkiye cirosunun beş milyon TL'yi*

aşması halinde söz konusu işlemin hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Kuruldan izin alınması zorunludur." demek suretiyle hangi tür birleşme ya da devralma işlemlerinin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğunu belirlemektedir.

İşlemin taraflarından Daimler'in 2010 yılı dünya cirosu (.....)³ TL, Türkiye cirosu (.....) TL iken, Rolls-Royce'un 2010 yılı dünya cirosu (.....) TL, Türkiye cirosu (.....) TL'dir. Ortak girişime konu olan teşebbüslerden Tognum'un 2010 yılında elde ettiği dünya cirosu (.....) TL ve Türkiye cirosu (.....) TL iken Bergen'in 2010 yılında elde ettiği dünya cirosu (.....) TL ve Türkiye cirosu (.....) TL'dir.

310 Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde incelemeye konu işlem açısından tarafların Türkiye ciroları toplamının yüz milyon TL'yi ve Türkiye cirolarının ayrı ayrı otuz milyon TL'yi aştığı görülmektedir. Bu nedenle işlem açısından 2010/4 sayılı Tebliğ'in (a) bendinde yer alan eşiklerin aşıldığı görülmektedir.

Öte yandan Tebliğ'in 7. maddesinin 2. fıkrasında; *"Ortak girişimler hariç olmak üzere, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan eşikler aşılsa dahi, her hangi bir etkilenen pazarın bulunmadığı işlemler için Kuruldan izin alınması gerekmez."* hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede, ortak girişime dair değerlendirmeler ve işlem kapsamında 2010/4 sayılı Tebliğ'de öngörülen eşiklerin aşılması nedeniyle dosya konusu işlemin izne tabi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

320 H.4.3. 4054 Sayılı Kanun Açısından Yapılan Değerlendirmeler

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinin *"Bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır"* hükmü uyarınca bir pazarda hâkim durum doğuran ya da mevcut bir hâkim durumu güçlendiren ve bunun sonucunda rekabetin önemli ölçüde azalmasına yol açan birleşme ve devralmalar yasaklanmaktadır. Dosya mevcudu bilgi ve belgelere göre, mevcut durumda tarafların faaliyet gösterdikleri pazarlarda yoğunlaşmaya ilişkin değerlendirmeye aşağıda yer verilmiştir.

330

Endüstriyel uygulamalar için dizel pistonlu motorlar:

Hedeflerden Bergen'in Türkiye'de bu pazarda, son beş yıl içinde herhangi bir satışı olmamış, Tognum ise 350 kW motor gücü üstündeki dizel motor üretimi yapmaktadır. Türkiye'de Tognum ve Daimler (Fuso⁴) arasında ve Bergen'in üretimini yapmadığı 350 kW motor gücü altındaki dizel motorlara ilişkin çok küçük bir örtüşme bulunmaktadır. Bununla birlikte bu kapsamda Tognum tarımsal ve güç üretimi alanında faaliyet gösterirken Fuso yapı uygulamaları alanında faaliyeti bulunmaktadır.

340 **Tablo 1:** Türkiye'de endüstriyel uygulamalar için 350 kW⁵ gücü üstünde dizel pistonlu motorlar tahmini pazar payları (%)

Üretici	2008		2009		2010	
	Toplam (MW)	Pay	Toplam (MW)	Pay	Toplam (MW)	Pay
Tognum	(.....) ⁶	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

³ Ciro değerleri T.C.Merkez Bankası 2010 yılı ortalama Avro alış kuru ile TL'ye çevrilmiştir.

⁴ Daimler'in ise, devralma işleminin parçası olmayan ve sadece 350 kW motor gücü altında dizel motorlar üreten ve büyük ölçüde sadece Asya'da faaliyet gösteren Mitsubishi Fuso Truck and Bus Company (Fuso) aracılığıyla karayolu dışı uygulamalar için dizel pistonlu motorları satışında sınırlı faaliyeti vardır.

⁵ Tabloya, 350 kW motor gücü altında üretim yapan dizel motor üreticilerinin dahil edilmesinin pazar payının azalmasına neden olacağı gerekçesi ile sadece 350 kW motor gücü üstünde üretim yapan üreticilerin dahil edildiği taraflarca bildirilmiştir.

⁶ Satışların değeri (.....)milyon Avro tutarındadır.

Bergen	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Tognum + Bergen	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Caterpillar	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Cummins	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Mitsubishi	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MWM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Volvo	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Wärtsilä	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Weifang	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Gazlı jeneratör setleri

Tognum, Türkiye'ye 2010 yılında gazlı jeneratör setleri satmaya başlamış⁷, Bergen ise Türkiye'de sadece İstanbul Havaalanı projesi kapsamında gazlı jeneratör satışı yapmıştır. Bu nedenle gazlı jeneratör setleri pazarında Tablo 2'de görüldüğü gibi yoğunlaşma meydana gelmektedir.

Tablo 2: Türkiye'de gazlı jeneratör setleri tahmini pazar payları (%)

Üretici	2008		2009		2010	
	Toplam(MW)	Pay	Toplam(MW)	Pay	Toplam(MW)	Pay
Tognum	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Bergen	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Tognum + Bergen	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Caterpillar	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Cummins	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Mitsubishi	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MWM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Wärtsilä	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Diğer	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

⁷ Satışların değeri (.....)milyon Avro tutarındadır.

350 Yukarıdaki değerlendirmeler ışığında karayolu dışı uygulamalar için dizel pistonlu motorlar pazarında taraflar ayrı ayrı 350 kW altında ve üstünde faaliyet göstermekte ve bu pazarlar ayrı tanımlandığında yoğunlaşma olmamakta, birlikte tanımlandığında ise karayolu uygulamaları için 350 kW motor gücü altında üretim yapan dizel motor üreticileri de dahil edildiğinde pazar payı azalmaktadır. Gazlı jeneratör setleri pazarında ise Tognum ve Bergen'in tahmini toplam pazar payı %(...) seviyesindedir. Bu bilgiler çerçevesinde, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde kapsamında hâkim durum yaratarak ya da mevcut bir hâkim durumu güçlendirerek ilgili pazarlarda rekabeti önemli ölçüde azaltacak nitelikte olmadığı kanaatine varılmıştır.

360 Rakip konumundaki teşebbüsler arasında kurulan bir ortak girişim, kurucular arasındaki rekabetçi davranışların koordinasyonuna neden olabilir. Bu sebeple, bildirim konusu devralma işleminin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Ana teşebbüslerin, ortak girişime bazı ticari aktivitelerini devretmesi ve ortak girişimin faaliyet göstereceği pazardan kalıcı olarak çekilmesi ya da ortak girişimin faaliyet gösterdiği ilgili pazarda yalnızca tek bir ana teşebbüsün aktif olarak yer alması durumunda ana teşebbüsler arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu riski bulunmadığı söylenebilecektir.

Ortak girişim taraflarından Rolls-Royce, ortak girişimin faaliyet göstereceği pazarlarda faaliyet göstermeyecektir. Daimler ise sadece iştiraki Fuso aracılığıyla karayolu dışı uygulamalar için ürettiği 350 kW altında düşük güç aralığında motorları ile faaliyet göstereceği için dosya konusu ortak girişim Türkiye'de herhangi bir ürün pazarında rekabetçi davranışların koordinasyonuna sebep olmayacaktır.

I. SONUÇ

370 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.